

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๒๐๖/ ๑๑๓

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๕ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ข้อหาหรือการแต่งตั้งข้าราชการให้ปฏิบัติราชการแทนหรือรักษาการแทน

เรียน ปลัดกระทรวงแรงงาน

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงแรงงาน ด่วนที่สุด ที่ รง ๐๒๐๑.๒/๑๘๒๖ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๓
๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๖/๖๘ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑. แจ้งว่า คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ได้วินิจฉัยให้กระทรวงแรงงานยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการรวม ๗ รายตามคำสั่งกระทรวงแรงงานที่ ๓๓๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และที่ ๓๓๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และให้ดำเนินการเสียใหม่ให้ถูกต้อง ในกรณีนี้กระทรวงแรงงานได้มีหนังสือหาหรือไปยังสำนักงาน ก.พ. เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ดังกล่าว รวมทั้งกำหนดตำแหน่งเพื่อรองรับการแต่งตั้งข้าราชการทั้ง ๗ ราย กลับไปดำรงตำแหน่งเดิมที่เคยดำรงอยู่ก่อนที่จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามคำสั่งที่ถูกเพิกถอน เนื่องจากตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้งไม่ใช่ตำแหน่งเลขที่เดียวกันทั้ง ๗ ราย และไม่อาจดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นให้กลับไปดำรงตำแหน่งเดิมได้ โดยในระหว่างที่ยังไม่ทราบแนวทางปฏิบัติจากสำนักงาน ก.พ. กระทรวงแรงงานจึงขอหาหรือว่าจะแต่งตั้งให้ข้าราชการทั้ง ๗ รายช่วยราชการหรือปฏิบัติราชการหรือรักษาการแทนรองอธิบดีหรือรองเลขาธิการซึ่งเป็นตำแหน่งที่ถูกยกเลิกได้หรือไม่ และตามหนังสือที่อ้างถึง ๒. สำนักงาน ก.พ.ร. แจ้งว่า จะนำข้อหาดังกล่าวเสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อพิจารณาต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. การแต่งตั้งผู้รักษาการแทนรองอธิบดีหรือรองเลขาธิการ

โดยที่มาตรา ๔๖ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดว่า ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีหรือรองเลขาธิการ หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้รองอธิบดีหรือเลขาธิการจะแต่งตั้งข้าราชการในกรมซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ารองอธิบดีหรือรองเลขาธิการ หรือข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไปเป็นผู้รักษาการแทนก็ได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการแต่งตั้งผู้รักษาการแทนรองอธิบดีหรือรองเลขาธิการจะแต่งตั้งได้ต่อเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีหรือรองเลขาธิการ หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ และจะต้องแต่งตั้งจากข้าราชการในกรมที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่หัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไป ซึ่งตำแหน่งตั้งแต่หัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไปนั้นหมายความถึงผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้

- (๑) ตำแหน่งประเภทบริหาร ได้แก่ ระดับต้นและระดับสูง
- (๒) ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ได้แก่ ระดับต้นและระดับสูง
- (๓) ตำแหน่งประเภทวิชาการ ได้แก่ ระดับชำนาญการ ระดับชำนาญการพิเศษ ระดับเชี่ยวชาญ และระดับทรงคุณวุฒิ
- (๔) ตำแหน่งประเภททั่วไป ได้แก่ ระดับชำนาญงาน ระดับอาวุโส และระดับทักษะพิเศษ

ดังนั้น กรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีหรือรองเลขาธิการ หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ อธิบดีหรือเลขาธิการจะแต่งตั้งข้าราชการในกรมซึ่งดำรงตำแหน่งดังกล่าวข้างต้นเป็นผู้รักษาราชการแทนรองอธิบดีหรือรองเลขาธิการได้

สำหรับกรณีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ได้มีคำวินิจฉัยให้กระทรวงแรงงานยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการตามคำสั่งกระทรวงแรงงานที่ ๓๓๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และที่ ๓๓๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และให้ดำเนินการใหม่ให้ถูกต้อง โดยที่คำสั่งกระทรวงแรงงานทั้ง ๒ ฉบับ เป็นคำสั่งย้ายข้าราชการและโอนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีและรองเลขาธิการแล้วแต่กรณี รวม ๗ ราย และกระทรวงแรงงานได้มีคำสั่งที่ ๑๑๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรื่อง ยกเลิกคำสั่งย้ายข้าราชการและคำสั่งการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยยกเลิกคำสั่งกระทรวงแรงงานทั้ง ๒ ฉบับ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. และกระทรวงแรงงานได้มีคำสั่งที่ ๑๑๔/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ และที่ ๑๑๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ ให้ข้าราชการทั้ง ๗ รายดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ดังนั้น หากอธิบดีหรือเลขาธิการประสงค์ที่จะแต่งตั้งข้าราชการทั้ง ๗ ราย เป็นผู้รักษาราชการแทนรองอธิบดีหรือรองเลขาธิการตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมก็สามารถที่จะแต่งตั้งได้

๒. การแต่งตั้งผู้ปฏิบัติราชการแทนรองอธิบดีหรือรองเลขาธิการ

โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดการปฏิบัติราชการแทนไว้ในหมวด ๕ ซึ่งเป็นเรื่องการมอบอำนาจ โดยผู้มอบอำนาจจะต้องเป็นผู้มีอำนาจตามที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้อำนาจไว้ โดยทั้งนี้ ผู้รับมอบอำนาจมีอำนาจเท่าที่ได้รับมอบและเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้มอบอำนาจชั้นต้น และมาตรา ๓๒ วรรคสาม และมาตรา ๓๖ ประกอบมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้มีรองอธิบดีหรือรองเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและช่วยอธิบดีหรือเลขาธิการปฏิบัติราชการ การปฏิบัติราชการของรองอธิบดีหรือรองเลขาธิการจึงเป็นการปฏิบัติราชการแทนอธิบดีหรือเลขาธิการ ตามที่ได้รับมอบอำนาจจากอธิบดีหรือเลขาธิการแล้วแต่กรณี และแม้ว่าอธิบดีหรือรองเลขาธิการ จะกำหนดให้รองอธิบดีหรือรองเลขาธิการสามารถมอบอำนาจต่อไปยังผู้ดำรงตำแหน่งอื่นได้ตาม มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ก็ตาม แต่ผู้รับมอบอำนาจต่อจากรองอธิบดีหรือรองเลขาธิการก็จะเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีหรือ

เลขานุการ หาได้ปฏิบัติราชการแทนรองอธิบดีหรือรองเลขานุการไม่ ดังนั้น กรณีตามข้อหาหรือจึงไม่สามารถแต่งตั้งข้าราชการทั้ง ๗ ราย ให้ปฏิบัติราชการแทนรองอธิบดีหรือรองเลขานุการได้

๓. การแต่งตั้งให้ช่วยราชการ

โดยที่การแต่งตั้งให้ข้าราชการไปช่วยราชการมิได้เป็นการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงไม่อยู่ในอำนาจของ ก.พ.ร. ที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวทัศนีย์ ดุลิตสุทธิรัตน์)

รองเลขานุการ ก.พ.ร.

ปฏิบัติราชการแทนเลขานุการ ก.พ.ร.

สำนักกฎหมายและระเบียบราชการ

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๘๙๘๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๒๓๐